

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № ФО-1

София, 21.01.2013 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ
ДО
КМЕТА НА ОБЩИНАТА

С настоящите указания се определят основните насоки за съставянето и изпълнението на бюджета на общината за 2013 година на основание чл. 28 от Закона за устройството на държавния бюджет (ЗУДБ), чл. 15 от Закона за общинските бюджети (ЗОБ), във връзка с разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2013 г. и разпоредбите на Постановление № 1 от 2013 година на Министерския съвет (ПМС № 1) за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2013 г.

С чл. 10, ал. 1 от ЗДБРБ за 2013 г. са приети размерите на взаимоотношенията между централния бюджет и бюджетите на общините за 2013 г. под формата на обща субсидия за делегираните от държавата дейности, трансфери за местни дейности (обща изравнителна субсидия, трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища) и целева субсидия за капиталови разходи.

Кметът на общината съставя и внася проекта на общински бюджет, а общинският съвет го приема в съответствие със сроковете, указани в чл. 11 (не по-късно от 08.02.2013 година) и чл. 12 (не по-късно от 01.03.2013 година) от ЗОБ. Общинският бюджет се представя в Сметната палата и в Министерството на финансите в срок до един месец след приемането му от общинския съвет.

С приемането на бюджетите за 2013 г. общинските съвети утвърждават всички извънбюджетни сметки и фондове по Приложение № 8 към § 26 от Преходните и заключителните разпоредби (ПЗР) на ЗДБРБ за 2013 г.

Бюджетите на общините се съставят в лева по пълна бюджетна класификация в съответствие с приходните и разходните параграфи, подпараграфи, дейностите, групите и функциите, определени с Единната бюджетна класификация (ЕБК) за 2013 година.

Общинският бюджет включва следните показатели:

1. приходи от:

- а) местни данъци – при условия, по ред и в граници, установени със закон;
- б) такси – при условия и по ред, установени със закон;
- в) услуги и права, предоставяни от общината;
- г) разпореждане с общинска собственост;
- д) глоби и имуществени санкции;
- е) лихви и неустойки;
- ж) други постъпления;
- з) помощи и дарения.

2. разходи за делегирани от държавата и за местни дейности, както и във функционален разрез, съгласно единната бюджетна класификация, за:

- а) персонал;
- б) издръжка;
- в) лихви;

- г) помощи и обезщетения за домакинства;
 - д) текущи субсидии;
 - е) капиталови разходи.
3. бюджетни взаимоотношения с централния бюджет и с други бюджети и извънбюджетни сметки;
 4. бюджетно салдо;
 5. финансиране.

Общинският съвет приема с решение бюджета на общината по съответните бюджетни показатели. Размерите на бюджетните взаимоотношения с централния бюджет трябва да съответстват на приетите със ЗДБРБ за 2013 г., както и на други относими за съответната община показатели и разпоредби.

С решението на общинския съвет за приемане на бюджета на общината се одобряват и:

1. размера на просрочените задължения от предходната година, които ще бъдат разплатени от бюджета за текущата година;
2. размера на просрочените вземания, които се предвижда да бъдат събрани през бюджетната година;
3. лимита за поемане на нов общински дълг, максималния размер на общинския дълг и на общинските гаранции към края на бюджетната година;
4. разчетите за разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, определена със ЗДБРБ за 2013 година, по обекти за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране и за плащания по заеми за капиталови разходи;
5. други показатели, по решение на общинския съвет;
6. индикативен годишен разчет за извънбюджетните сметки и фондове.

Бюджетът на общината по агрегирани бюджетни показатели (Приложение № 2), както и по пълна бюджетна класификация се одобрява от общинския съвет.

Важен показател, който текущо ще се наблюдава в Министерството на финансите, е размерът на **бюджетното салдо (дефицит/излишък)**, включително и отклоненията по тримесечия. Средносрочна бюджетна цел на общината следва да е формирането на балансирано бюджетно салдо.

С оглед спазване изискванията на чл. 22 и чл. 32 от ЗОБ и с цел да не се допуснат просрочени задължения е необходимо да се извършва периодично оценка на изпълнението на планираните собствени приходи и при необходимост да се правят актуализации по бюджетите, като в същото време не се допуска извършването на разходи, срещу които няма обезпечени реални постъпления и не се очакват такива въз основа на направените анализи.

Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити следва да създадат необходимата организация за поддържане на ефективно и ефикасно използване на бюджетния ресурс. От особено значение е финансовото управление и контрол да се извършва при засилена финансова дисциплина и ясно дефинирани приоритети, като не се поемат ангажименти, неосигурени с финансов ресурс. В тази връзка се препоръчва кметът на общината да създаде необходимата организация за своевременното идентифициране на рисковете за възникване на просрочени задължения, за текущо наблюдение и анализ на начислените задължения за разходи и поемането на ангажименти за разходи. За целта биха могли да бъдат определени и индикативни размери на тези показатели за текущата година (раздел II на ДДС № 13 от 2012 г.), както и периодично да се информира общинският съвет за резултатите от анализите и предприетите мерки в случай на необходимост с оглед спазване на финансовата дисциплина. Едновременно с това следва да предприемат и необходимите мерки за преодоляване на възникналите проблеми.

Обръщаме внимание, че при непредставяне в определените срокове от страна на

първостепенните разпоредители с бюджетни кредити (общините) на исканата информация, ще се прилага санкцията на чл.38 от ЗУДБ, съгласно който министърът на финансите може да преустанови трансфера на определените с годишния закон за държавния бюджет субсидии, както и да блокира сметките на бюджетни организации при неизпълнение на разпоредбите на действащото законодателство или при констатирани нарушения на финансовата дисциплина.

I. СОБСТВЕНИ ПРИХОДИ

В частта на собствените приходи се предвиждат приходите от:

- имуществени и други данъци, окончателен годишен (патентен) данък;
- местни такси, чиито размери се определят от общинските съвети;
- постъпления от продажба на общински нефинансови активи, приходи и доходи от собственост, приходи от концесии, глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, дарения и помощи от страната и чужбина и други неданъчни приходи.

На основание Постановление № 290 на МС от 20.10.2011 г. за одобряване на *Тарифа за таксите, които събират музеите, Националният институт за недвижимо културно наследство и Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий" за извършване на услуги и за издаване на документи и дубликати (Тарифата)* в бюджетната бланка за делегираните от държавата дейности е разкрит § 25-00 Държавни такси, §§ 25-01- такси за административни и други услуги и дейности. По този параграф следва да се отчитат събраните държавни такси по Тарифата.

Собствените приходи на училищата, детските градини и обслужващите звена, прилагащи системата на делегираните бюджети, се планират от съответните директори. Тези средства може да постъпват директно по банкови сметки на съответните звена или по бюджетната банкова сметка на общината, след което им се предоставят.

С бюджета на общината в Министерството на финансите на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината се представя *Справка (Приложение № 3) за размера (ставката) на данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество за 2013 г.* съгласно Наредбата на общинския съвет по чл. 1, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) за определяне на размера на местните данъци. Към справката се прилага **заверено копие** от съответните текстове на Наредбата на общинския съвет, с които се определят конкретните размери на гореспоменатите данъци.

Събраните в брой приходи се внасят своевременно по съответните банкови сметки на бюджетните предприятия.

Директното разходване от касата на бюджетния разпоредител на събрани приходи в брой се прилага само по изключение или когато поради естеството на неговата дейност, прилагането на предходния абзац не е целесъобразно.

Ръководителите на бюджетните разпоредители конкретизират и осигуряват прилагането на горепосочените изисквания, чрез въвеждането на съответните контролни дейности по реда на чл. 13 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

II. ТРАНСФЕРИ

За делегираните от държавата дейности в този раздел се посочват **общата субсидия** за делегираните от държавата дейности по чл. 10, ал. 1 от ЗДБРБ за 2013 г. и частта (размерът) на средствата от целевата субсидия за капиталови разходи, приета с чл. 10, ал. 1

от ЗДБРБ за 2013 г., които са предвидени за финансиране на обекти в делегираните от държавата дейности.

За местните дейности в раздела се посочват трансферите за местни дейности (обща изравнителна субсидия и трансфер за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища), определени с чл. 10, ал. 1 от ЗДБРБ за 2013 г., и частта (размерът) на средствата от целевата субсидия за капиталови разходи, които са предвидени за финансиране на обекти в местните дейности, включително за изграждане и основен ремонт на общински пътища.

Разпределението по тримесечия на общата субсидия за делегираните от държавата дейности и целевата субсидия за капиталови разходи (без средствата за изграждане и основен ремонт на общински пътища) се извършва в съответствие с чл. 13 от ЗДБРБ за 2013 година.

Балансирането на общинските бюджети с временни безлихвени заеми от републиканския бюджет не се допуска.

III. ФИНАНСИРАНЕ

В този раздел се посочват основно всички получени заеми и погашенията по заеми, емисиите на общински ценни книжа и погашенията по тях, както и депозитите и наличностите по сметки.

IV. РАЗХОДИ

Бюджетните кредити за **делегираните от държавата дейности** не могат да бъдат пониски от определените в чл. 10, ал. 1 от ЗДБРБ за 2013 г. и в Приложение № 6 към ЗДБРБ за 2013 година средства и се формират съгласно приложение № 1 на настоящото указание.

Делегираните от държавата дейности се финансират съгласно натуралните и стойностни показатели, определени в **Решение № 327** на Министерския съвет от 2012 г. (изм. с РМС № 850 от 2012 г. и РМС № 20 от 2013 г.) за разделение на дейностите, финансирани чрез общинските бюджети на местни и на делегирани от държавата дейности и за определяне на стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности през 2013 г.

Реализираните в края на годината икономии от средствата за финансиране на делегираните от държавата дейности остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране на същите дейности, включително за инвестиционни разходи съобразно решение на общинския съвет. Преходните остатъци на звената от системата на народната просвета, които прилагат системата на делегиран бюджет се възстановяват по бюджетите им в срок до 31.01. 2013 година.

Реализираните в края на годината икономии от средствата за финансиране на местните дейности остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране съобразно решение на общинския съвет.

Съгласно чл. 87 от ПМС № 1 от 2013 година неусвоените средства от предоставени целеви субсидии за капиталови разходи и целеви трансфери по бюджетите на общините през 2012 г. се разходват за същата цел до края на 2013 г. за сметка на преходните остатъци.

Във връзка с горната разпоредба, както и в изпълнение на разпоредбата на чл. 44, ал. 2 от ЗУДБ, обръщаме внимание, че преходните остатъци от неусвоени целеви субсидии за капиталови разходи и целеви трансфери, предоставени в предходни години на 2012 г., се възстановяват от общините в централния бюджет до 31 януари 2013 г.

Общините следва да представят заедно с бюджета си Справка за разпределението на средствата от преходния остатък от 2012 г. по функции и дейности по бюджета за 2013 г. (**Приложение № 11**).

Разходите по обслужването на общинския дълг (такси, лихви, комисионни и др.) се планират в разходната част на бюджета във **функция IX. Разходи неklasифицирани в другите функции** по съответните разходни параграфи.

Разходите по подпараграф 10-98 “Други разходи, неklasифицирани в другите параграфи и подпараграфи” следва да бъдат сведени до минимум, като за целта се направи анализ за икономическия характер на всеки вид разход и се класифицира по съответния параграф или подпараграф. Обръщаме Ви внимание, че при разходването на планираните по §§ 10-98 средства за представителни цели, същите следва да се отчитат в зависимост от икономическият им характер по съответния подпараграф от § 10-00 „Издръжка” от ЕБК.

При придобиване на дълготрайни активи по схема за финансов лизинг към датата на доставката на актива в отчетността на касова основа цялата сума по договора, намалена с припадащата се лихва, се отразява едновременно по съответния разходен § 52-00 и по §§ 93-17 (+), 93-18 (+) от ЕБК.

Последващи плащания на лизинговите вноски (вкл. при извършване в рамките на същия отчетен период, в който е доставен актива) се отразяват в намаление на §§ 93-17 и 93-18 (за главницата), а за припадащата се лихва – разходни §§ 29-91 и 29-92, съгласно изискванията на т. 23 от ДДС № 9/2005 г.

Заплати и възнаграждения за персонала:

Във връзка с промяната в параграф § 01 в ЕБК за 2013 г. обръщаме внимание, че всички разходи за заплати и възнаграждения за щатен персонал, включително и допълнителните възнаграждения (например: възнаграждения за ношен труд, за извънреден труд, допълнително възнаграждение за времето на разположение, допълнително възнаграждение за постигнати резултати и др. подобни се планират и отчитат съответно по:

- § 01-01 за персонал нает по трудови правоотношения (вкл. приравнени към трудови правоотношения, възнаграждения на кметове, председателя на общинския съвет, възнаграждения на омбудсмана и зам.-омбудсмана);
- § 01-02 за персонал нает по служебни правоотношения.

Препоръчваме всяка община да поддържа аналитична отчетност на разходите за персонал.

Обръщаме внимание, че разходите за персонал (включително и припадащите се осигурителни вноски) които се отнасят за 2012 г., но се изплащат в началото на 2013 г. следва да бъдат начислени като разход за 2012 г.

Осигурителни вноски:

- Осигурителната вноска за фонд „Пенсии” е в размер на 17,8 на сто за лицата, родени преди 1 януари 1960 г., и 12,8 на сто за лицата, родени след 31 декември 1959 г. Размерите на вноските за фонд “Пенсии” се разпределят между работодателите и осигурените лица в съотношение 9,9:7,9 на сто за лицата, родени преди 1 януари 1960 г. (при общ размер 17,8 на сто), и 7,1:5,7 на сто, за лицата, родени след 31 декември 1959 г. (при общ размер 12,8 на сто).

- За лицата по чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване осигурителната вноска за фонд „Пенсии” е в размер на 40,8 на сто за лицата, родени преди 1 януари 1960 г., и 35,8 на сто за лицата, родени след 31 декември 1959 г.

- Осигурителните вноски за останалите фондове на държавното обществено осигуряване /ДОО/ и здравноосигурителната вноска се разпределят между работодателя/осигурителя и лицата (работниците и служителите) в съотношение 60:40 с

изключение на вноската за фонд „Трудова злополука и професионална болест”, която е изцяло за сметка на работодателя.

- Осигурителната вноска за Учителския пенсионен фонд е в размер 4,3 на сто и е изцяло за сметка на работодателя/осигурителя/.

- Осигурителната вноска за допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО) за лицата, родени след 31 декември 1959 г., е при запазен размер - 5 на сто, като се прилага съотношението, както е при фонд „Пенсии”, т.е. от работодателите – 2,8 на сто, от осигурените лица - 2,2 на сто.

- Вноската за фондовете за ДЗПО се планира и отчита в подпараграф 05-80 “Вноски за допълнително задължително осигуряване от работодатели”, като с тази сума се намаляват средствата по подпараграф 05-51 ”Осигурителни вноски от работодатели за Държавното обществено осигуряване (ДОО)”.

- Осигурителната вноска за фонд “Трудова злополука и професионална болест” за 2013 г. е определена в размер от 0.4 до 1.1 на сто, диференцирана по групи основни икономически дейности, съгласно Приложение № 2 към чл. 13 от Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2013 г.

Възстановяване средства от субсидии (целеви трансфери), както и такива по препоръка на Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция

Подлежащите на възстановяване средства от субсидии (целеви трансфери), както и такива по препоръка на Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция в случаи на констатирани нередности, общините възстановяват в полза на централния бюджет по сметка в БНБ с IBAN BG50 BNBG 9661 3000 1482 28 - „Вноски/трансфери в ЦБ от бюджетни сметки”, ВИС код BNBGBGSD, с изричен текст в платежното нареждане за периода на възстановяване.

Обръщаме внимание, че в касовия отчет за изпълнението на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове на съответната община възстановените суми следва да бъдат отчетени по подпараграфи от Единната бюджетна класификация, както следва:

- от текущата година по подпараграф 31-30 „Вноски за ЦБ за текущата година”
- от минали години по подпараграф 31-40 „Вноски за ЦБ за минали години”.

Средствата, подлежащи на възстановяване от общините за заявени, но неразкрити специализирани институции и социални услуги в общността, се превеждат от общината по сметка на централния бюджет в БНБ с IBAN BG74 BNBG 9661 30 001444 01, ВИС код BNBGBGSD и се отчитат по подпараграф 31-11 „Обща субсидия и други трансфери за държавни дейности от ЦБ за общини”.

Средствата, подлежащи на възстановяване по чл. 34, ал 4 на ПМС № 1 от 2013 г. се превеждат по сметка на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” на Министерството на вътрешните работи в БНБ с IBAN BG04 BNBG 9661 3000 1573 01, ВИС код BNBGBGSD и се отчитат по подпараграф 31-20 „Възстановени трансфери (субсидии) за ЦБ”.

V. ПЛАНИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ПО ФУНКЦИИ

1. Функция „Общи държавни служби”

Делегирани от държавата дейности

Група „Изпълнителни и законодателни органи”

Дейност 122 „Общинска администрация”

Средствата за заплати за 2013 г. за делегираните от държавата дейности се определят в съответствие с разпоредбите на § 52 от ПЗР на ЗДБРБ за 2013 година и на § 1 от Преходните и заключителните разпоредби на ПМС № 1 от 2013 година.

В рамките на средствата по единните стандарти, кметовете определят индивидуалните възнаграждения на служителите в администрацията в съответствие с действащата нормативна уредба.

Напомняме, че от предвидените средства по единните стандарти и от преходните остатъци следва да бъдат отделени средства за изплащане на неизплатени заплати от 2012 година, както и средства за изплащане на обезщетения за придобито право на пенсия и за неизползван платен годишен отпуск за лицата, на които предстои пенсиониране през 2013 година.

Средствата от преходен остатък могат да се използват само за заплати, осигуровки и други възнаграждения.

Местни дейности

Предвиждат се и се отчитат разходите за издръжка и възнагражденията на председателя на общинския съвет и общинските съветници, средствата за издръжка на общинската администрация, за капиталови разходи и др.

2. Функция „Отбрана и сигурност”

Делегирани от държавата дейности

Група „Полиция, вътрешен ред и сигурност”

В дейност 239 „Други дейности по вътрешната сигурност” се планират и отчитат средства за:

- материално стимулиране на обществените възпитатели, възнаграждения на членовете на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, издръжка на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, издръжка на центровете за социална превенция и консултативни кабинети;

- заплати, осигурителни вноски от работодателя и издръжка на областните съвети по наркотични вещества и на превантивно-информационните центрове;

- заплати, осигурителни вноски от работодателя и средства по Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) на секретарите на местните комисии за борба с трафика на хора;

- издръжка на детските педагогически стаи;

- издръжка на районните инспектори /кварталните отговорници/;

- издръжка на заведенията за отрезвяване;

- издръжка на домовете за временно настаняване на пълнолетни лица.

Група „Защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии”.

В дейност 282 “Отбранително-мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности” се планират и отчитат средства за:

- възнаграждения, осигурителни вноски от работодателя, средства по ЗЗБУТ, работно облекло и тонизиращи напитки на персонала за изпълнение на денонощно дежурство по оповестяване за преминаването от мирно на военно положение и при бедствия и аварии;

- възнаграждения, осигурителни вноски от работодателя и средства по ЗЗБУТ на техниците на пунктовете за управление и радио-предавателните центрове;

- издръжка на пунктовете за управление и радио-предавателните центрове;

- дейността на офисите за военен отчет- в изпълнение на чл. 20, ал. 1, т. 2 от Закона за резерва на въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 20 от 2012 година);

- отбранително-мобилизационни мероприятия-за организиране на подготовката и защитата на служителите и населението при военно и извънредно положение, за планиране и поддържане на военновременната система за управление, за обслужване на средствата за индивидуална защита.

В **дейност 283 „Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от бедствия и аварии“** и **дейност 284 „Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии“** се отчитат средствата, предоставени по решения на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет. Включват се и преходните остатъци от предоставени през 2012 г. средства по решения на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет (МКВП).

В **дейност 285 „Доброволни формирания за защита при бедствия“** се отчитат средствата за доброволни формирания, както следва:

- в изпълнение на чл. 42 от Закона за защита при бедствия средствата се предоставят на общините по единни разходни стандарти, приети с РМС № 327 от 2012 г. по предложение на кмета на общината до министъра на финансите.

- в изпълнение на чл. 43 от Закона за защита при бедствия средствата се предоставят на общините въз основа на действително извършените разходи (определени съгласно Наредбата за условията, реда за получаване и размерите на възнагражденията на доброволците за обучение и за изпълнение на задачи за защита при бедствия, приета с ПМС № 143 от 20.06.2008 г.) по писмено искане от кмета на общината до министъра на финансите съгласувано с началника на съответното областно управление "Пожарна безопасност и защита на населението" на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи.

Местни дейности

Група „Полиция, вътрешен ред и сигурност“

В **дейност 239 „Други дейности по вътрешната сигурност“** се планират и отчитат средства за звена „Общинска полиция“.

Група „Защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии“

В **дейности 283 „Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от бедствия и аварии“** се планират и отчитат средствата за осигуряване дейностите по плана за защита при бедствия.

В **дейност 284 „Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии“** се предвиждат и отчитат средства за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението.

3. Функция „Образование“

Делегирани от държавата дейности

В **дейност 311 „Целодневни детски градини и обединени детски заведения“**(ЦДГ и ОДЗ) се планират и отчитат *разходите за обучението и възпитанието на децата от 1 до 6 години*. Те включват средствата, определени с формулата, на база стандартите за: дете в яслена група към ОДЗ, дете от 3 до 4 г. и дете в подготвителна група (на 5 и 6 г.) в ЦДГ или ОДЗ, както и добавките за децата в детските градини. Първите два стандарта включват средства за заплати, други възнаграждения на персонала, осигурителни вноски, средства за квалификация на педагогическия персонал и средствата по ЗЗБУТ. Единният разходен стандарт за дете в подготвителна (целодневна или полудневна) група към детска градина включва средствата за заплати, други възнаграждения на персонала, осигурителни

плащания и издръжка - средствата за осигуряване условия за обучението и възпитанието на децата, за квалификация на педагогическия персонал и по ЗЗБУТ.

В *дейност 312 „Специални детски градини“* се планират и отчитат текущите разходи за децата в **специалните детски градини**, а в *дейност 318 „Подготвителна група в училище“* - текущите разходи за децата от целодневни или полудневни **подготвителни групи към училище**.

В *дейностите 321, 322, 324 и 326* се планират и отчитат всички разходи на училищата – специални, общообразователни, спортни и професионални. Средствата по единните разходни стандарти за ученик (РМС № 20 от 10 януари 2013 година за изменение на РМС № 327 от 2012 г., изменено с РМС № 850 от 2012 г. за разделение на дейностите, финансирани чрез общинските бюджети, на местни и на делегирани от държавата дейности и за определяне на стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности през 2013 г.), разпределени чрез формула и средствата по добавките на учениците се включват в бюджетната дейност, в която се отнася училището.

Директорът на училището може да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. и по дейности. За промените се уведомява първостепенния разпоредител с бюджетни кредити.

В единните разходни стандарти по образование **не се включват** средствата за стипендии на учениците, за учебници и учебни помагала за децата от подготвителните групи и за учениците до VII клас, за закрила на децата с изявени дарби, за безплатния превоз на учениците до 16-годишна възраст, за компенсиране на част от транспортните разходи на педагогическия персонал, за финансиране на здравни кабинети в училища и детски градини, за спорт за всички.

Преходните остатъци от стипендии се разчитат в разходен § 40-00 от ЕБК.

В *дейност 332 „Общежития“* се планират и отчитат всички разходи на общежитията.

В *дейност 337 „Извънучилищни дейности“* се планират и отчитат разходите на извънучилищните педагогически учреждения: средства за заплати, други възнаграждения на персонала, осигурителни вноски и част от издръжката – средства по ЗЗБУТ и за квалификация на педагогическия персонал. Единствено за обсерваториите се планират и отчитат и средства за издръжка.

В *дейност 389 „Други дейности по образованието“* се планират и отчитат средствата за **безплатен превоз на учениците** до 16-годишна възраст, включително разходите за ученическите микробуси – за заплати, други възнаграждения и плащания на персонала, осигурителни вноски на шофьорите на училищните микробуси, разходи за горива, винетки, застраховки и др.

По решение на ПРБК целеви средства могат да се делегират на училищата. Когато ПРБК прехвърля разходните ангажименти на училището (напр. разходите за възнаграждения и осигуровки на шофьорите на училищни микробуси) по дадена дейност, които са негова отговорност, той следва да прехвърли и средствата, които е получил за тази цел.

Местни дейности

В *дейност 311 „Целодневни детски градини и обединени детски заведения“* се планират и отчитат разходите в целодневните детски градини за *издръжка*, включително храната на децата.

В *дейностите 314 и 315* се планират и отчитат разходите за обучението и възпитанието на децата в **полудневните и сезонни детски градини**.

В *дейност 336 „Столове“* се планират и отчитат разходите за дейността на столовете. Режийните разноски за ученическото хранене включват разходите за заплати, осигурителни вноски и издръжка.

В дейност 337 „Извънучилищни дейности” се планират и отчитат разходите на извънучилищните педагогически учреждения, разкрити по решение на общинския съвет. Тук се включват разходите за *издръжката* за извънучилищните педагогически учреждения, разкрити по Закона за народната просвета.

При изпълнение на бюджета в делегираните от държавата дейности по образование:

Установените превишения на постъпленията над плащанията по бюджетите на училищата, детските градини и обслужващите звена, прилагащи система на делегирани бюджети, централизирани към 31.12.2012 г. по сметките на общините, както и дължимите към бюджетите им средства, непреведени от ПРБК към 31 декември 2012 година, следва да бъдат възстановени/предоставени по сметките на училищата, детските градини и обслужващите звена не по-късно от 31.01.2013 г.

4. Функция „Здравеопазване”

Делегирани от държавата дейности

В дейност 431 „*Детски ясли, детски кухни и яслени групи към ОДЗ*” – се планират и отчитат средства за заплати, други възнаграждения, осигурителни вноски от работодателя и средства за издръжка по ЗЗБУТ. Планирането на броят на местата в детските ясли и детските кухни се определя съгласно чл. 6 от Наредба № 26 от 2008 година за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни, и здравните изисквания към тях. Броят на местата в детските ясли и детските кухни по отчет се определя на основата на средната посещаемост (среден брой хранодни) за съответния отчетен период. В натуралните показатели не се включват броя на децата от яслените групи към ОДЗ.

В дейност 437 „*Здравен кабинет в детски градини и училища*” в рамките на средствата по единните разходни стандарти се планират и отчитат средства за заплати, други възнаграждения, осигурителни вноски от работодателя и издръжка на кабинетите.

В дейност 469 „*Други дейности по здравеопазването*” в рамките на средствата по единните разходни стандарти се планират и отчитат средствата за заплати и други възнаграждения на медиатори, осигурителните вноски от работодателя и средствата за издръжка по ЗЗБУТ.

В дейност 469 при изпълнението на бюджета се отчитат и средствата за пътните разходи на правоимащите болни и средствата за командировките на експертите от ТЕЛК .

Справката за фактически разходваните средства за командироване на експертите от ТЕЛК от друга община при освидетелстване на лица, живеещи на територията на тяхната община (**Приложение № 4**) се изпраща в Министерството на финансите, дирекция „*Финанси на общините*” до **10-то число на месеца**, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по-късно от 9 декември 2013 г. на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината.

Местни дейности

В дейност 412 „*Многопрофилни болници за активно лечение*” се планират и отчитат предоставените по решение на общинския съвет средства за осъществяване на болнична помощ .

В дейност 431 „*Детски ясли, детски кухни и яслени групи към ОДЗ*” се планират и отчитат разходите за издръжка и капиталовите разходи на детските ясли и детските кухни.

В дейност 469 „*Други дейности по здравеопазването*” се планират и отчитат предоставените по решение на общинския съвет средства на лечебни заведения, извън обхвата на болничната помощ или по програми.

5. Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”

Делегирани от държавата дейности

Група „Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта”

Определените средства по единни стандарти за съответната дейност осигуряват разходите за заплати, други възнаграждения и плащания за персонала, осигурителни вноски от работодатели и издръжка.

За разчетени със ЗДБРБ за 2012 г. места в специализираните институции и социални услуги в общността, но неразкрити за съответното тримесечие на 2012 г., **се представя справка (Приложение № 5) в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините” до 10-то число на месеца**, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по-късно от 9 декември 2013 г. на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината.

При изпълнение на бюджета, в **дейност 589 "Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта", по разходен §§ 42-19"Други текущи трансфери за домакинствата"** се отчитат изразходваните средства по реда на Наредбата за определяне на реда за изплащане от държавата на присъдена издръжка (НОРИДПИ), приета с Постановление № 167 на Министерския съвет от 17.06.2011 г. (обн., ДВ, бр. 48 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 22 от 2012 г.). Средствата за изплащане на присъдена издръжка, които са предвидени в централния бюджет, се предоставят като обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности въз основа на действително извършени разходи, съобразно попълнена Справка за фактически изплатените средства за тази цел, съгласно приложения образец - **Приложение № 6**, ведно с разшифровка на сумите на ред „Други”, ако има такива, по образец - **Приложение № 6а**. Справката се изпраща в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините” **до 10-то число на месеца**, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по-късно от 9 декември 2013 г. на хартиен носител с подпис на кмета и печат на общината. Средствата, възстановени по реда на чл. 14, ал. 2 от НОРИДПИ, се отчитат в намаление на разходите на общината. Министерството на финансите прихваща тези средства от подлежащата на предоставяне субсидия за действително извършени разходи за изплащане на присъдена издръжка, като наличните към 31 декември 2012 г. средства по бюджетите на общините, възстановени по реда на чл. 14, ал. 2 от НОРИДПИ, остават като преходен остатък и се използват през 2013 г. за същата цел.

Определеният със ЗДБРБ за 2013 г. максимален размер на присъдена издръжка, която се изплаща от държавата за сметка на неизправния длъжник, е 60 лв. Държавата се смята за присъединен вискател за частното държавно вземане за изплатената по реда на НОРИДПИ издръжка. Длъжникът чрез съдебния изпълнител възстановява по бюджета на съответната община платената по реда на НОРИДПИ издръжка, заедно със законната лихва, начислена за периода, през който е изплащана издръжката. Разходите за такси, разноски и за лихви по изпълнителното дело **не се изплащат** от общината. Те се събират от длъжника чрез съдебния изпълнител.

Местни дейности

Група „Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта”

В **дейност 524 „Домашен социален патронаж”** се планират и отчитат разходите само за този вид дейност.

В **дейност 525 „Клубове на пенсионера, инвалида и др.”** се планират и отчитат разходите на клубовете, а в **дейност 532 „Програми за временна заетост”** – разходите за издръжка по програмата.

В дейност 589 „Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта” се планират и отчитат разходите за трапезарии и други социални услуги. Тук се включват и разходите за домовете за социални грижи, разкрити с решение на общинския съвет като местна дейност.

6. Функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности”

Делегирани от държавата дейности

Група „Физическа култура и спорт”

В дейност 713 „Спорт за всички” се отчитат целевите средства за подпомагане на физическото възпитание и спорта, предоставени на общините за общинските детски градини и училища по реда на ПМС № 129 от 11.07.2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт. Те се предоставят на общините като обща субсидия за делегираните от държавата дейности и се отчитат по съответните разходни параграфи, съгласно одобрените от МОМН проекти на училищата и детските градини.

Неизразходваните целеви средства от 2012 г. за спортни дейности на учениците и на децата в детските градини се използват за същите цели през 2013 година.

Група „Култура”

Дейност 738 „Читалища”

Субсидията по бюджета на общината за читалищна дейност се разпределя между читалищата на територията на съответната община от комисия, съгласно разпоредбите на чл. 23, ал. 1 от Закона за народните читалища (ЗНЧ). *Препоръчваме* на комисията, *при разпределяне* на средствата по читалища, да задели резерв за изплащане на обезщетения за придобито право на пенсия и за неизползван платен годишен отпуск за читалищни служители, на които предстои пенсиониране през 2013 година.

Общините следва да представят заедно с бюджета си Справка за разпределение на субсидията за 2013 година по читалища (**Приложение № 7**).

Общините следва да изискват от читалищата да представят отчет за изразходваните бюджетни средства, предоставени им под формата на субсидия, по съответните разходни параграфи на ЕБК за 2013 г., в сроковете (месечни, тримесечни, годишни), в които се изисква отчетността на всички останали звена.

Дейност 739 „Музеи, художествени галерии, паметници на културата и етнографски комплекси с национален и регионален характер” и дейност 751 „Библиотеки с национален и регионален характер”

В рамките на определените средства по стандарти за съответния културен институт (библиотека, музей, художествена галерия) се разпределят разходите за заплати, други възнаграждения и плащания за персонала, осигурителни вноски от работодатели и издръжка.

Обръщаме внимание, че субсидираната численост е натурален показател, съгласно който се определя годишния размер на средствата за финансиране на съответния общински културен институт или читалище. **В рамките на тези средства се определя числеността на щатния персонал.**

Местни дейности

В местните дейности се предвиждат средства за финансиране на дейности по почивно дело и социален отдих; детски и специализирани спортни школи; театри, филхармонични дружества, оркестри и ансамбли, музеи, художествени галерии, паметници на културата и етнографски комплекси с местен характер; радиотранслационни възли; обредни домове и зали; зоопаркове; градски библиотеки и други дейности по културата.

Група „Физическа култура и спорт”

На основание чл. 59, ал. 2 от Закона за физическото възпитание и спорта, по *решение на общинския съвет*, общините могат да подпомагат със средства от собствени приходи спортни организации, чиито седалища и дейност са на територията на общината, като конкретизацията на разходите се определя с решението за приемане на бюджета.

Съгласно чл. 63, ал. 4 от Закона за физическото възпитание и спорта, общините **не могат** да предоставят субсидии за подпомагане на спортни организации, които не са регистрирани като юридически лица с нестопанска цел в обществена полза при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Група „Култура”

В *дейност 745 "Обредни домове и зали" по §42-14 "Обезщетения и помощи по решение на общинския съвет"* се отчитат предвидените с решение на общинските съвети средства за подпомагане разходите за погребения.

7.Функция „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда”

Местни дейности

Група „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство”

Разходите, свързани с изграждането, ремонта и поддържането на уличната мрежа, включително и на прилежащите ѝ тротоари, велосипедните алеи, площадни пространства и др., следва да се планират и отчитат в *дейност 606 „Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа”*. В съответствие с реда по чл. 30 от Закона за пътищата, в тази дейност се планират и отчитат горепосочените разходи на общината и за улици, които едновременно са участъци от републикански пътища. В същата дейност се попълва и натуралния показател *„дължина на уличната мрежа-км”*.

Във връзка със задължението на кметовете на общини съгласно чл. 6, ал.3 от Закона за енергетиката да осигуряват изграждането, експлоатацията, поддържането и развитието на мрежите и съоръженията за външно осветление на територията на общината за имоти - общинска собственост, в *дейност 604 „Осветление на улици и площади”* се планират и отчитат разходи за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски на персонала. В същата дейност се попълва натуралният показател *„площ на урбанизираната територия - кв.км”*, данните за който трябва да бъдат съгласувани със съответната техническа служба в общината.

В група *„Опазване на околната среда”*, в *дейност 622 „Озеленяване”* се попълва натурален показател *„зелени площи - кв.м.”*

При изпълнение на бюджета във функцията се отчитат и средствата за финансово осигуряване изграждането на жилища, дадени в обезщетение на собственици на недвижими имоти, отчуждени по реда на Закона за териториално и селищно устройство (отменен) или на Закона за собствеността по цени съгласно отменената Наредба за цените на недвижимите имоти, както и за жилища на лицата, работили в строителството по реда на отмененото ПМС № 70/1980 г. (ПМС № 433/2001 г.). Предвидените в централния бюджет средства за покриване на разлики в стойността на жилищата, дадени в обезщетение на собственици на отчуждени недвижими имоти, се отпускат ежемесечно от Министерството на финансите въз основа на **писмено искане**, направено от общината с приложени разходооправдателни документи (Протоколи обр. 19 и Сметка 22) за извършено, но неразплатено строителство на жилищен обект в частта, припадаща се за тези жилища.

8. Функция „Икономически дейности и услуги”

Делегирани от държавата дейности и местни дейности

Група "Транспорт и съобщения"

Средствата от целевата субсидия за капиталови разходи, предназначени за изграждане и основен ремонт на общински пътища, следва да се планират и отчитат в **дейност 832 „Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътища”** и съответно се отразяват в документацията за капиталови разходи. В същата дейност се попълва натуралния показател **„дължина на местни общински пътища - км”**.

Местни дейности

Група „Други дейности по икономиката”

Разходите, свързани със задълженията на общините по Закона за защита на животните за осъществяване на дейностите по овладяване популацията на безстопанствените животни, се планират и отчитат в **дейност 878 „Приюти за безстопанствени животни”**.

VI. КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ

В съответствие с разпоредбите на чл. 12, ал. 1 и 2 от ЗДБРБ за 2013 г., при разработването и представянето на документацията за капиталовите разходи за 2013 г. да се има предвид следното:

Документацията се разработва на програмен продукт "МФПИ Инвеститор" – актуализирана версия във връзка с подготовката и изпълнението на бюджета за 2013 г., която е публикувана на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg/bg/page/167> – раздел **Информация» Услуги» Обмен на данни с МФ» Програмиране, планиране, наблюдение и контрол при финансирането на публичните инвестиции**.

При въвеждането на информация в програмен продукт "Инвеститор" за целите на изготвяне на документацията за капиталовите разходи на общината през 2013 г. не трябва да се въвежда информация по Раздел "В" в Стъпка 3/3 – Финансова част.

Въведената информация за капиталовите разходи, финансирани със средства от целевата субсидия по чл. 10, ал. 1 от ЗДБРБ за 2013 г., трябва да съответства на приетото от общинския съвет поименно разпределение на целевата субсидия по обекти за строителство и основен ремонт (включително за изграждане и основен ремонт на общински пътища), за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи и за придобиване на земя, съгласно решението на общинския съвет за приемане бюджета на общината.

Общините следва да разпределят средствата за капиталови разходи в съответствие с национални, регионални и секторни политики. Приоритетно следва да се осигурява финансирането на преходните обекти, след като се изясни политиката по завършването на замразените обекти.

В документацията за капиталовите разходи за 2013 г. **не се включва** информацията за капиталовите разходи, предвидени за финансиране със средствата на Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, както и с администрираните от Държавен фонд „Земеделие” средства, и свързаното с тях национално съфинансиране. **Тази информация се включва** в актуализираната документация и тримесечните отчети **въз основа на действително извършените разходи**, като в съответствие с дадените указания на Министерство на финансите с ДДС № 07 от 2008 г. и ДДС № 12 от 2011 г. се посочва източник на финансиране „ИБФ и ИБС”, вид „Други”.

Всички проекти, за реализацията на които има подписани договори по различни програми с изискването за съфинансиране от общините, включително по договори за

финансиране с външни безвъзмездни помощи, се включват в първоначалния план на документацията с годишна задача в размер, равен на частта на съфинансирането през 2013 г., и със сметна стойност на проекта в пълен размер на капиталовите разходи.

При проекти по други програми и проекти на ЕС (вкл. по Програмите за трансгранично сътрудничество), за капиталовите разходи, финансирани с безвъзмездната помощ, която постъпва по бюджета на общината, в програмния продукт „Инвеститор” се ползва източник на финансиране „Външни помощи”.

Съфинансирането с целева субсидия за капиталови разходи и/или собствени бюджетни средства на проекти по програми на МТСП („Проект за социално включване”, „Проект Красива България“), което се предоставя като трансфер към МТСП, се разшифрова в отделно приложение към тримесечните отчети за капиталовите разходи (**Приложение № 13**). При реализирани такива проекти през 2012 г. Приложение № 13 се представя и към отчета за изпълнението на капиталовите разходи през 2012 г.

Съгласно чл. 14, ал. 2 от ЗДБРБ за 2013 г., паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи (§40-00) се изразходват само за финансиране изграждането, основен и текущ ремонт на социална и техническа инфраструктура, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническа инфраструктура. Във връзка с това, заедно с бюджета на общината за 2013 г., към документацията за капиталовите разходи се представя **„Разшифровка за капиталовите разходи, финансирани от приходи по §40-00 Постъпления от продажба на общински нефинансови активи” (Приложение № 8)**.

Обектите, финансирани чрез паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи, посочени в **Приложение № 8** следва да са идентични с тези, включени в плана за капиталови разходи на общината за 2013 г., разработен на ПП „Инвеститор” и съответстващи на решението на общинския съвет.

При значителни промени в сметната стойност или срока за реализация на проектите (нови или преходни) спрямо данните, посочени в утвърдения план за разпределение на капиталовите разходи през 2012 г., следва да представите в дирекция „Финанси на общините” мотивирана обяснителна записка.

Приетата с чл. 10, ал. 1 от ЗДБРБ за 2013 г. целева субсидия за капиталови разходи (без тази за изграждане и основен ремонт на общински пътища) се предоставя на общините до 5-то число на текущия месец като заложен лимит в СЕБРА в размер на 1/3 от тримесечното разпределение на годишния размер съгласно чл. 13, ал. 2 от същия закон. Неусвоеният лимит от предходните месеци се ползва за плащания с настъпил падеж през текущия месец. Целевата субсидия за капиталови разходи, предназначена за **изграждане и основен ремонт на общински пътища** по чл.10, ал.1 от ЗДБРБ за 2013 г., ще се предоставя въз основа на **заявки от общината** за необходимите средства съобразно договорените с изпълнителите план-графици за работа на обектите (**Приложение № 9**).

Предвидените със ЗДБРБ за 2013 г. средства за изпълнение на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност с гарантиран резултат по реда на Наредба № РД-16-347 от 2009 г. (обн., ДВ, бр. 28 от 14.04.2009 г.) (Наредбата), се изплащат само за сгради – общинска собственост с разгъната застроена площ над 1000 кв. м. и обслужващи делегирани от държавата дейности. Средствата се предоставят на тримесечие въз основа на представени документи от общини и от Агенцията за устойчиво енергийно развитие, съгласно чл. 9, ал. 3, чл. 10, ал. 4 и чл. 11, ал. 1 от Наредбата.

Съгласно чл. 12, ал. 3 от ЗДБРБ за 2013 г. корекции в капиталовите разходи, финансирани със средства от целевата субсидия, могат да се одобряват като вътрешни компенсирани промени само в рамките на бюджетната година. Условието за извършване на компенсирани промени се обуславят от целите за ефикасно и ефективно използване на финансовия ресурс за 2013 г. с оглед усвояването му в пълен размер съобразно приоритетите на инвестиционната програма на общината, одобрена от общинския съвет.

Общините представят в Министерство на финансите **един път годишно (до 31 януари 2014 г.) актуализираната документация** на капиталовите разходи за 2013 г. във връзка с извършени промени в бюджетните взаимоотношения на общината с централния бюджет и вътрешни компенсирани промени в разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, придружена с решенията на общинския съвет, копия от корекционните писма, справка в табличен вид с колони „било” и „става” за компенсирани промени и актуализирано Приложение № 8. Отчетите за изпълнение на капиталовите разходи през 2013 г. се представят в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините” в срок до 20-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, а за IV-то тримесечие - в срока за представяне на актуализираната документация на капиталовите разходи за 2013 година. Отчетите се изготвят в разбивката по макета от програмния продукт – модул „Инвеститор”. Информацията за съответното тримесечие се изпраща на електронната поща на съответния отговорник от дирекция „Финанси на общините” за общината, като файлът трябва да бъде записан като пакетен (във формат „.xml”), а за четвъртото тримесечие се изпраща и на хартиен носител в един екземпляр, придружен с декларация за идентичност на данните. Заедно с отчета по електронната поща се изпраща и Приложение № 13 за съответното тримесечие като файл на Excel, а за четвъртото тримесечие се изпраща и на хартиен носител в един екземпляр.

VII. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОМЕНИ ПО БЮДЖЕТНИТЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА ОБЩИНИТЕ С ЦЕНТРАЛНИЯ БЮДЖЕТ

Промени на бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет се извършват при:

- изпълнение на актове на Министерския съвет и/или предложения от министри за извършване на промени на бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет за съответната година;
- предложение от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет за предоставяне на целеви трансфери (субвенции) на общините за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия ;
- съгласувателно писмо от МРРБ във връзка с предложение на Фонда за органите на местното самоуправление в България „ФЛАГ” – ЕАД, за предоставяне на целеви трансфери (субвенции) за покриване на начислени лихви и такси по обслужване на дълга на общините към ФЛАГ, поет при изпълнение на проекти от европейските фондове;
- мотивирани писма от общините с искане за предоставяне на средства;
- други, постъпващи в Министерството на финансите писма, свързани с промяна на бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет.

Общината подготвя макет с първоначален план на бюджета си, който през годината се актуализира съобразно промените на отделните показатели по бюджета, извършени по реда на Закона за общинските бюджети.

Тримесечното разпределение на бюджета се актуализира и на база отчетни данни към предходния период и оценка за очакваното изпълнение по месеци до края на годината.

VIII. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ В ЦЕНТРАЛНИЯ РЕГИСТЪР НА ОБЩИНСКИЯ ДЪЛГ

- Информацията се представя от общините в съответствие със Закона за общинския дълг (ЗОД), с НАРЕДБА № Н-19/15.12.2006 г. за определяне на обхвата на информацията, която всички общини са длъжни да водят, съхраняват и предоставят на Министерство на финансите за поетия от тях дълг, и с указания по прилагането ѝ;

- При промяна в данните за дълга, общината е длъжна своевременно да информира МФ и да предприеме действия за отразяване на информацията в „Регистър общински дълг”(РОД). Всяка община отразява своевременно текущите промени в обстоятелствата на поетия от нея дълг, **но не по-късно от 5 работни дни след изтичане на отчетния месец.** При изготвянето на отчета по чл. 9 от ЗОД, следва да се има предвид че е необходимо данните за дълга на общините и издадените общински гаранции, попълнени в информационната система (РОД), в оборотните ведомости и касовите отчети, да бъдат обвързани.
- При планирани, предстоящи промени в дълга, който общините ще поемат, кметът на общината уведомява МФ своевременно. Информацията се изпраща на отговорника на съответната община по електронна поща. Към нея се прилага обяснителна записка с планираните параметри по дълга, планираните усвоявания и погашения по дълга.
- При необходимост от добавяне на нова информация или от променяне на вече подадена информация за вече изтекъл отчетен период (или периоди) следва да бъде изпратено писмено уведомление до Министерството на финансите от оторизираните лица. Писменото уведомление се изпраща сканирано с подпис и печат на кмета на съответната община по електронната поща на оторизираните за целта служители от дирекция „Финанси на общините” и се прикачва в „Документи” към съответния заем, по който се иска промяна;
- Отговорността за коректността на вписаните в РОД данни е на оторизираните за работа с регистъра лица от общините;

Обръщаме внимание, че съгласно чл. 9 от ЗОД кметът на общината изготвя годишен отчет за състоянието на общинския дълг и го внася в общинския съвет, който се приема с решение, а съобразно чл. 18 от същия закон в 10-дневен срок от приемането на съответното решение, кметът изпраща на министъра на финансите, с копие до Сметната палата, годишния отчет за състоянието на общинския дълг и решението на общинския съвет. При неизпълнение на разпоредбите на чл.18, кметът на общината съгласно чл. 58 се наказва с глоба в размер на **500 лв.**

IX. ДРУГИ

С бюджета на общината в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините” се представя **на хартиен носител** с подпис на кмета и печат на общината Справка (**Приложение № 10**) за очаквания размер на разходите за 2013 г. (в годишен размер) на общините – бенефициенти по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), администрирана от Разплащателната агенция (РА) към ДФ” Земеделие”. Справката се попълва във файл – **формат на Excel (XLS)**, като се зарежда **по електронен път в интернет портал за комуникация към Информационната система за общините (ИСО)** на **адрес: <http://isocom-mf.minfin.bg>**. За целите на изготвяне на Справката общините-бенефициенти по ПРСР следва да направят преглед и анализ на всички одобрени към момента проекти според етапа на изпълнение на всеки от тях (приключили процедури по възлагане на обществени поръчки или такива, които се очаква да бъдат приключени и разплатени до края на годината, прогнозни размери на аванси, междинни плащания и т.н.). На база на извършения анализ по всеки проект, по който общината е бенефициент, следва да се направи прогноза за цялата 2013 г. на очакваните постъпления от средства по ПРСР чрез трансфер от РА към ДФ ”Земеделие” (вкл. аванси) и за очакваните разходи (вкл. и за сметка на наличности от преведени аванси през предходни години) за всички проекти по Програмата.

Съгласно § 2 от ПЗР на Закона за публично-частното партньорство (ЗПЧП) общинските съвети допълват програмата за реализация на общинския план за развитие с раздел за общинските ПЧП в срок до 30 юни 2013 г., в случай, че имат намерения за

реализиране на ПЧП. Съгласно чл. 18, ал. 4 от ЗПЧП в програмата за реализация на общинския план за развитие в самостоятелен раздел се включват общинските ПЧП, сроковете за изпълнението им по етапи и формата и размерът на финансовата подкрепа за всеки отделен проект. В програмата се включват и проектите за ПЧП на общинските публичноправни организации. Отбелязваме, че не може да се осъществи проект за ПЧП, който не е включен в програмата за реализация на общинския план за развитие. Информираме, че включването на общински ПЧП проекти и ПЧП проекти на общински публичноправни организации в програмата за реализация на общинския план за развитие се извършва при съобразяване с изискванията, определени с Правилника за прилагане на Закона за публично-частното партньорство и Наредбата за условията и реда за планиране и критериите за включване на проекти за публично-частно партньорство в оперативния план и в програмата за реализация на общинския план за развитие, приети с Постановление № 6 на Министерския съвет от 10 януари 2013 г. за приемане на нормативни актове по прилагане на Закона за публично-частното партньорство.

Решението на общинския съвет трябва да съдържа информация за:

1. бюджета на общината в частта за делегираните от държавата дейности и за местните дейности по пълна бюджетна класификация, в съответствие с ЕБК;
2. разпределение на **преходния остатък от 2012 г.** по съответните функции и дейности от бюджета на общината;
3. размера на приходите и разходите на **извънбюджетните сметки и фондове** на общината;
4. размера на просрочените задължения от предходната година, които ще бъдат разплатени от бюджета за текущата година;
5. размера на просрочените вземания, които се предвижда да бъдат събрани през бюджетната година;
6. **план-график** за разплащане на просрочените задължения (**Приложение № 12**);
7. разчета за финансиране на капиталовите разходи, определени по реда на чл. 12, ал. 1 от ЗДБРБ за 2013 г. за всички източниците на финансиране, включително разпределението на средствата от **целевата субсидия за финансиране на капиталови разходи** за делегираните от държавата дейности и за местните дейности **по обекти** за строителство и основен ремонт и други позиции на разходите в съответните функции и параграфи, включително и обектите, които се **финансират чрез § 40-00 Постъпления от продажба на общински нефинансови активи** (Разчетът може да бъде в табличен вид или в друг свободен формат като приложение към решението, съдържащ достатъчна информация, необходима за въвеждане в програмен продукт „Инвеститор”);
8. информация, съгласно чл. 11 на Закона за общинския дълг (ЗОД), която следва да съдържа:
 - максималния размер на новия общински дълг;
 - общинските гаранции, които могат да бъдат издадени през годината;
 - максималния размер на общинския дълг и общинските гаранции към края на бюджетната година.

Документацията за капиталовите разходи за 2013 г., изготвена на програмния продукт „Инвеститор” - актуализирана версия за 2013 г., се представя на хартиен носител в един екземпляр и по електронната поща като **пакетен файл** (.xml) на **e-mail** адреса на отговорника от дирекция „Финанси на общините” за общината. Само приложение № ПИ-1 следва да бъде подписано от кмета на общината и подпечатано, като всички приложения следва да са подписани и от указаните длъжностни лица. Към документацията за капиталовите разходи се прилагат копие от ***решението на общинския съвет, декларация,***

че данните на хартиения носител и от e-mail са идентични и попълнено **Приложение № 8** от настоящите указания.

Бюджетът на общината за 2013 г. и приложенията към него задължително се изпращат по електронен път за предварителна цялостна проверка чрез разработения интернет портал за комуникация към Информационната система за общините (ИСО) на адрес <http://isocom-mf.minfin.bg>.

След окончателна проверка на пакетния файл с бюджета на общината и поставяне на статус „Приключен” на изпратения пакет от документи в ИСО, общината следва да разпечата прикачения в системата **протокол за вярност на данните**.

В Министерството на финансите, *дирекция “Финанси на общините”* в срока, определен с чл. 15 от ЗОБ общините представят на хартиен носител общинския бюджет за 2013 г., заедно с протокола за вярност на данните от предварителната проверка, обобщените приходно-разходни сметки по съответните системи за извънбюджетните средства, документацията за капиталовите разходи, копие от решението на общинския съвет за приемането на бюджета на общината и изискуемите справки (Приложения №№ 2 ,3, 7, 8, 10, 11 и 12).

Приложения – образци на справки:

1. Натурални и стойностни показатели за прилагане на стандартите за делегираните от държавата дейности за 2013 г. – **Приложение № 1;**
2. Бюджет на общината по агрегирани бюджетни показатели – **Приложение № 2*;**
3. Справка за размера (ставката) на данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество за 2013 г. – **Приложение № 3;**
4. Справка за разходите за командироване на експертите от ТЕЛК от друга община при освидетелстване на лица, живеещи на територията на тяхната община – **Приложение № 4;**
5. Справка за общия размер на възстановените средства от неразкрити социални услуги за тримесечие на 2013 г. – **Приложение № 5;**
6. Справка за фактически разходвани средства за присъдена издръжка по реда на Наредбата за изплащане от държавата на присъдена издръжка за съответното тримесечие на 2013 г. – **Приложения № 6 и 6а;**
7. Справка за разпределение на субсидията за 2013 година по читалища– **Приложение № 7;**
8. Разшифрова на капиталовите разходи, финансирани от приходи по § 40-00 Постъпления от продажба на общински нефинансови активи – **Приложение № 8;**
9. Образец на заявка за лимит на целева субсидия за капиталови разходи за изграждане и основен ремонт на общински пътища – **Приложение № 9;**
10. Справка за очаквания размер на разходите за 2013 г. (в годишен размер) на общините – бенефициенти по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР), администрирана от Разплащателната агенция (РА) към ДФ” Земеделие” – **Приложение № 10;**
11. Справка за разпределението на средствата от преходния остатък от 2012 г. по функции и дейности по бюджета за 2013 година – **Приложение № 11;**
12. План-график за обслужване на просрочените задължения – **Приложение № 12;**
13. Разшифровка на предоставените трансфери за съфинансиране на проекти по програми на МТСП през 2013 г. – **Приложение № 13.**

* Приложение № 2 се генерира автоматично.

Образците на всички справки са публикувани и могат да се изтеглят от интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg/bg/page/337> (раздел **Публични разходи» Финанси на общините» Документи**).

**ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:**

/п/

(СИМЕОН ДЯНКОВ)